

som overrassede mig i høi Grad, især fordi den kom fra et saa lovsyndigt Medlem, at denne Bestemmelse nemlig var ham saa urimelig, at han antog, at Ministeriet og Rigsdagen vilde komme til bittert at fortryde, hvad man her gjorde, og at det var ham ligesaa urimeligt, som om man vilde undbrage Huusbond og Thende fra at faae deres gjensidige Trætter afgjorte ved Domstolene. Det er denne Sammenligning, som der forekommer mig saa beshnderlig, at et saa retsyndigt Medlem kan anstille, thi det er jo ganske klart, at vi ikke sidde her for at afgjøre Trætter, der kunne sammenlignes med dem, der kunne opstaae imellem Huusbond og Thende, men vi sidde her, for at tage Bestemmelse om, hvorledes Staten skal ansætte visse Mænd i sin Tjeneste, for altsaa at gjøre den samme Overveielse, som Huusbonden har at gjøre, naar han ansætter et Thende; vi sidde her for at overveie de Betingelser, paa hvilke vi ville, at Staten skal ansætte Mænd i sin Tjeneste, og det bliver altsaa, som det allerede er blevet udtalt af flere Talere, Vedkommendes egen Sag, om de ville gaae ind paa disse Betingelser.

Bærtelsen: Der er ikke Spørgsmaal om, at hvergang der i katolske Lande har været Tale om Klostergobsets Inddragelse, have alle Munk og Munkevenner hølet svært over den Uretfærdighed, som derved vilde begaaes. Fordi nærværende Lovforslag bringer Ordning paa en Sag, som det forekommer mig høist nødvendigt at faae ordnet, kan jeg med Glæde anbefale det, baade seet fra Statens- og fra Kirkens Side. Seet fra Statens Side, vil jeg sige, at det er heldigt at kunne komme til en saadan Ordning, at Kirkegodset ikke blot kunde dække Udgifterne til Lønningerne, men endog- saa give noget Klækkeligt tilovers i Tider som vore, hvor der virkelig er al Grund til at op- hjælpe Landets Finantser paa enhver billig og retfærdig Maade, og jeg kan ikke see, at der skulde være noget Ubilligt eller Uretfærdigt i, at Kirkegodset, eller rettere Overfluddet af Kirkegodset, gif ind i Statskassen. Ogsaa for Kirkens egen Skyld er det netop, at jeg har foreslaet, at Lønningerne skulde saa betydeligt ned-

sættes; det er netop, fordi jeg ønsker de geistlige Embedsmænd stillede ganske anderledes end Statens øvrige Embedsmænd. De skulle bringe et Offer ved at slaae ind paa denne Bei; istedetfor at det nu er den mageligste og behageligste og jævnt op ad Trappetigen avancerende Bei, saa vil jeg have, at det skal være en Bei, som man kun skal slaae ind paa med Dpoffrelse, drevet af en indre Trang. Derfor har jeg, ligesom flere andre Talere, gjort opmærksom paa, at Begyndelsesgagen er for høit ansat, og navnlig fordi Vedkommende snart ville indsee, at det er den hurtigste Maade at komme i Bei paa. Et andet Spørgsmaal er det, om de Summer, der ville indkomme ved Tiendernes Inddragelse, vilde slaae til, til deraf at udrede Lønningerne efter den Scala, her er sat. Efter de Oplysninger, jeg har søgt at forstaae mig, er der her i Landet 1,124 Præsteembeder; deraf er mellem 5 à 600 paa en Indtægt af over 2,000 Rd., og kun omtrent 150 med en Indtægt af under 1,000 Rd., saa jeg troer, at det vistnok vil kunne slaae til; men jeg vilde ansee det for helbigere, om der blev et Overflud. Med Hensyn til, at man kunde fradrage Begyndelsesgagen, ikke blot, hvad Jordblodden forskaffer, men ogsaa andre Indtægter, vil jeg gjøre opmærksom paa, at der til mange geistlige Embeder allerede er skænket store Capitaler, der indbringe temmelig betydelige aarlige Renter, og i Slutningen af § 3 er det antydet, at man maastee ikke var berettiget til at tage disse bestemte Gaver fra de Embeder, til hvilke de vare givne, og derfor er det, at, hvis de skulle blive ved de enkelte Embeder, kunne de med større Ret fradrages den Lønning, der tillægges Embedet, da Meningen jo er at gjøre alle Embeder nogenlunde lige. Den Ulighed, der bliver ved Birkedens Udstrækning, vil ogsaa skaffe større Indtægt ved de frivillige Gaver, som en saadan Præst er berettiget til at modtage. Det ærede Medlem for Præstø Amtets 6te Valgkreds (Thurah) ubtalte sig meget stærkt imod Bibeholdelsen af Bisopperne; jeg vilde snarere ønske, at Brovsterne vilde falde bort; de ere isvrigt næsten faldne bort i dette Forslag, med Undtagelse af i § 4, hvor de ere smuttede ind igjen. Derimod maae vi holde paa Bisop-